

ΤΥΧΑΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ.

Νικόλαος Γαρμπής¹, Χρήστος Δαμάσκος^{1,2,3}, Μηλιάδης-Παναγιώτης Παπαδούδης⁴, Απόστολος Καρανίκας⁴, Ελένη Ι. Ευφραιμίδου⁴

1. Εργαστήριο Πειραματικής Χειρουργικής και Χειρουργικής Ερεύνης Ν.Σ. Χρηστέας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα.
2. Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, Λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα.
3. Στ' Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Ιασώ, Αθήνα.
4. Α' Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική, Ιατρική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Γενική Χειρουργική, ιδίως σε επείγουσες επεμβάσεις, συχνά αποκαλύπτει μη αναμενόμενα ευρήματα και απροσδόκητες παθολογικές καταστάσεις στο χειρουργικό πεδίο, χωρίς συμπτώματα, οι οποίες απαιτούν άμεση λήψη αποφάσεων. Μάλιστα, η επείγουσα αξιολόγηση αγνώστων δεδομένων επέκτασης ή αδιάγνωστης προεγχειρητικά ογκολογικής νόσου, θέτει το χειρουργό σε δεινή τεχνικά και ηθικά θέση, καθώς διαπιστώνει τη δυσμενή πρόγνωση και καλείται να επιλέξει μια χειρουργική λύση με τις ελάχιστες δυνατές επιπλοκές, η οποία να συνάδει με τη συμπληρωματική θεραπεία και να παρέχει αποδεκτή επιστημονικά λύση. Εν ολίγοις, τα ευρήματα αυτά θέτουν τον χειρουργό αντιμέτωπο με κρίσιμες ιατρικές, ηθικές και νομικές καταστάσεις, ειδικά σε περιστατικά χωρίς προηγούμενη ενημέρωση ή συγκατάθεση.

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός είναι να αναλύσουμε το ηθικό και νομικό πλαίσιο των τυχαίων ευρημάτων κατά τη χειρουργική επέμβαση, να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα του τρόπου λήψης αποφάσεων και να προτείνει ένα μοντέλο για σωστή διαχείριση στις επεμβάσεις της Γενικής Χειρουργικής.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Η έρευνα βασίζεται σε εγχειρίδια και βάσεις δεδομένων που αναφέρονται σε ηθικά-νομικά ζητήματα από την εποχή του Ιπποκράτη μέχρι σήμερα και σε αναφορές περιστατικών με τυχαία ευρήματα κατά τη διάρκεια χειρουργικών επεμβάσεων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Από τα 19 περιστατικά (90 % επείγουσες, 10% εκλεκτικές επεμβάσεις), μόνο στο 60% οι αποφάσεις κρίθηκαν σωστές βάσει βέλτιστης πρακτικής, ενώ στο 40% δεν επέφεραν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. 14 περιπτώσεις αφορούσαν κακοήθειες, με 8 αρκετά προχωρημένου σταδίου. Σε ένα περιστατικό, η μη άμεση αντιμετώπιση οδήγησε σε επείγουσα επανεπέμβαση, θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή του ασθενούς.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρουσία τυχαίων διεγχειρητικών ευρημάτων σε Γενική Χειρουργική απαιτεί άμεση, σωστά θεμελιωμένη απόφαση, ισορροπώντας μεταξύ ορθής πρακτικής, ηθικών αρχών (αυτονομία, ωφελιμότητα, αμεροληψία, μη βλάβη) και νομικών απαιτήσεων (συγκατάθεση). Το προτεινόμενο εργαλείο καθοδήγησης, σε συνδυασμό με ρητά πρωτόκολλα, εμπειρία και μετά-επεμβατική ενημέρωση, μπορεί να βελτώσει την ασφάλεια του ασθενούς και να υποστηρίξει τον χειρουργό στην ασφαλή λήψη αποφάσεων.